

MŪSŲ LIETUVA

Nr NR 10 (1336) XXVI. 1974 M. KOVO 7 D. 70 centavų
R. Juatindiba, 20 - Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo. Telef.: 273-03-38

BRAZILIJOSJE

Brazilijos vyskupų konferencija šių metų „Campanha de Fraternidade“ šūkiu parinko: „Kur yra tavo brolis?“ Šis metinis viso krašto vėjus sutelkia lėšų ir šalpos darbams, bet ypatingą dėmesį skiria ir krikščioniškam gyvenimui pagilinti ir atnaujinti.

BRASILIA. Manoma, kad būsimasis prezidentas E. Geisel posėdžiaus su savo pasirinktų ministrų būtinu dar prieš kovo 15.

Manoma, kad gegužės mėnesį bus parinkti gubernatorių kandidatai toms valstybėms, kuriose yra netiesiogiai rinkimai kurie įvyks spalio 3.

Pasaulyje

ANGLIJA. Vasario 28 rinkimuose min. pirm. E. Heath vadovaujama konservatorių partija prarado 19 parlamento vietų. Darbininkų partija dabar turi 301 vietą, bet neturi daugumos. Jos vadas Harold Wilson stengsis sudaryti valdžią, kadangi buvęs min. pirm. Heath atsisakė.

SOV. SAJUNGA. Poetas Eugenijus Jevtušenko, ligi šiol laikęsis valdžios linijos, parašė atvirą laišką Solzenyčino reikalu ir susilaukė Rašytojų draugijos nepalankumo.

ESTIJA. Sostinėje Taline 40 vokiečių kilmės vyrų ir moterų protestavo miesto centre, prašydami vizų į Vokietiją, nešdami užrašus „Šalin sovietų galybė!“ Tai pirmas viešas protestas Estijoje.

ETIOPIJA. Asmaros provincijoje kariuomenė nurimo. Buvo sukilusi, prašydama didesnio atlyginimo.

EGIPTAS. Suezio kanalas, kuris liko uždarytas po 1967 m. karo, gali būti atidarytas spalio mėnesį, jei iki to laiko pasiseks jį išvalyti.

RIO DE JANEIRO. Ketvirtas pasaulyje ilgio tiltas, jungiąs Rio ir Niteroi miestus, buvo atidarytas pirmadienį, dalyvaujant prez. Medici. Tiltas 14 km. ilgio, kurių 8,5 km virš jūros. Kainavo virš milijono kruzeirų, pradėtas statyti 1968 metais ir pavadintas tuolaikinio prez. Costa e Silva vardu.

SÃO PAULO valstybės keliuose per pirmuosius du mėnesius žuvo 524 asmens.

300.000 universitetų studentų pradėjo mokslo metus São Paulo valstybėje. Apskaičiuojama, kad mėnesinės studento išlaidos siekia 700 kr.

VATIKANAS. Kalbėdama per televiziją, Popiežius Paulius VI ragino tikinčiuosius Gavėnios metu rūpintis pagalbos reikalingaisiais.

PARYŽIUS. Vos pakilęs iš Orly aerodromo, turkų lėktuvas DC-10 krito ir sprogo. Nelaimėje žuvo 345 asmens. Tai didžiausia lėktuvo nelaimė ligi dabar, ir pirmoji didžiulių „jumbo“ lėktuvų.

Rio de Janeiro lietuvių minėjimo garbės stalas: iš kairės į dešinę, inž. Kazimieras Audenis, rašytojas Petras Babickas, lietuvių draugas José M. Fraga, ministras prof. Franchini Neto, pagrindinis Vasario 16 šventės kalbėtojas. Prezidiume dar buvo klebonas prel. P. Ragažinskas ir savanoris Ignas Dubauskas.

BALSUOKIME BLB RINKIMUOSE KOVO 17 JAUČIAMAS DIDELIS LIETUVIŲ SUSIDOMĖJIMAS

Brazilijos lietuviai jau pradėjo balsuoti už naują 1974-1976 Brazilijos Lietuvių Bendruomenės tarybą ir revizijos komisiją. Balsuojančių paštu vokai jau pasiekė rinkiminę komisiją, nors iki balsų skaičiavimo dar yra dešimt dienų. Atėjo balsų iš Rio Grande do Sul, Rio de Janeiro ir kitų vietovių. Korespondenciniai balsai ir urnose surinkti bus skaičiuojami rinkimams pasibaigus Vila Zelinoje

Apie 800 balsavimo lapų buvo išsiųsta su Mūsų Lietuva, dar virš 300 balsavimo vokų pasiųsta šeimoms, kurios laikraščio negauna. Balsus dalina taip pat bairų atstovai.

Rinkiminės komisijos nariai lietuviškų pamaldų proga platina balsų lapus ir su tautiečiais tariasi dėl rinkimų. Parque das Nações lietuviai po pamaldų sekmadienį susirinko bažnyčios salėje. Trumpai apie rinkimus pranešta ir šv. Kazimiero atleidimų metu.

Rinkimuose gali dalyvauti visi lietuvių kilmės asmens, turj bent 18 metų amžiaus. Jeigu šeimai balsavimo lapų nepakan-

SIRIJA. Izraeliui buvo įteiktas karo belaisvių sąrašas ir leista Raudono Kryžiaus atstovams juos aplankyti, bet su Izraeliu nesutarta dėl Golano kalnų demilitarizavimo.

ARGENTINA. Senatas svarsto, ar federalinė valdžia turėtų įsikišti Cordoboje, kur dešinieji ir policija sukilo prieš gubernatorių.

IZRAELIS. Ministras pirmininkė Gold Meir sutiko sudaryti naują kabinetą, nors jau buvo atsistatydinusi.

ka, galima kreiptis į bairų atstovus.

Rinkimai vyks kovo 17, sekmadienį, trijose vietose: Vila Zelinos Jaunimo namuose; Vila Anastácio lietuvių mokykloje, ir Mookoje, šv. Kazimiero parapijos patalpose. Valandos: nuo 9 iki 18 val.

Šių metų rinkimais ypatingai domisi jaunimas, kuris padeda platinti balsus ir išstatė trečdalį visų kandidatų. Ši BLB Taryba kaip tik turės rūpintis ir III Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ruošą ir vyksmu.

Kadangi balsavimo duomens bus jau žinomi kovo 17, naujosios ir senosios Tarybos bei Revizijos komisijos posėdis kviečiamas ketvirtadienį, kovo 21, Vila Zelinos Jaunimo namuose (20 val.)

Tie, kurie dėl bet kokių priežasčių negali atvykti, paskirtas balsavimo vietas, gali savo balsus išsiųsti paštu arba įteikti sričių įgaliotiniams sekančiose vietose:

Parque das Nações: Albinas Budrevičius, R. Argentina, 123. Bom Retiro: Elzbieta Dambinskienė, R. Prof. Lembroso, 46. Jačanã-V. Nivi: Antanas Rudys, R. Tanque Velho, 1742. Parque das Nações: Kazimieras Skorupskis, R. Alemanha, 388. Casa Verde: Ana Stankūnas, R. Casa Verde, 76. Moinho Velho: Ipiranga: Antanas Kučinskas, R. Drava, 514. S. Caetano do Sul: Juozas Lisauskas, R. J. Ana Angelica, 405 (V. Barcelona). Brás: Elena Vidmantienė, R. Oriente, 718.

ATŠVENTĖ ATLAIKUS

Šv. Kazimiero. Lietuvos globėto, šventėje Mookoje dalyvavo apie 200 lietuvių. Giedojo ir dainavo L. K. B. choras. (Plačiau sekančiame numere)

ŠIAME NUMERYJE:

Palikimų ir testamentų klausimu ir kaip sovietai juos išsiveža - 3 psl.
Brazilijos Lietuvių Bendruomenės 1972-1974 apžvalga - 3 psl.
Ištraukos iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos - 4 psl.
Žinios iš religinio gyvenimo - 4 psl.
Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas - 5 psl.
Naujos studijos apie Prūsų Lietuvą - 7 ir 8 psl.
Lietuviai pasaulyje ir Lietuvoje - 2 psl.
Veiklos kalendorius - 10 psl.

LIETUVIAI PASAULYJE

Los Angeles lietuvių šeštadieninė mokykla šv. Kazimiero parapijos patalpose pradėjo naujus mokslo metus.

Maironio lituanistine mokykla New Yorke, šiais metais pradėjo devintą skyrių, o sekančiais įves dešimtą. Ligi šiol daugiau kaip 20 metų veikė tik aštuoni skyriai. Paskutiniai du skyriai vadinsis Maironio aukštesnioji lituanistine mokykla, turės penkias pamokas kas šeštadienį. Iš jų trys skiriamos lietuvių kalbai – viena gramatikai ir viena praktiškam kalbos kursui. Literatūros pamokoje šiais metais pabrešimi naujosios liet. literatūros kurėjai, o specialiu kursu bus tautodailės menas. Įvestas ir visuomeninio mokslo kursas. Jis supažindins su dabartine Lietuva, švietimu dabar ir Nepriklausomybės metais, lietuviškomis organizacijomis ir Lietuvių Bendruomene.

Ignas Domeika, pagarsėjęs moksliniais darbais Čilėje, studijavo Vilniaus universitete 1816 – 1822 metais, 1831 metais dalyvavo sukilime prieš caro valdžią ir po to emigravo į Prancūziją, kur tęsė studijas Sorbonos universitete. Nuo 1846 m. profesoriavo Santiago universitete, 1867 – 1883 buvo universiteto rektorius, įsteigė Čilės aukštąją kalnakasvbos mokyklą.

Sveicarijoje yra 34 lietuvių vienuolės. Jas neseniai lankė Europos lietuvių vyskupas Ant. Deksnys ir kun. A. Valančius.

Hamiltono, Kanadoje, mėgėjų teatras „Aukuras“ kanadiečių publikai pristatė Justino Marcinkevičiaus „Mindaugas“ dramos vertimą, paruoštą O. Čerškutės-Spidell. Pirmas spektaklis – Toronto tautybių festivalyje.

Tėvų Saleziečių veiklai remti komitetas Clevelande, JAV, suruošė dainų ir operų, duetų koncertą, kurį atliko sopranas Gina Čapkauskaitė iš Montrealio ir Kazys Yakutis iš New Yorke, akompanuojant B. Smetonienei.

Dailininko Adomo Galdiko memorialinė galerija atidaryta Putname, JAV, lietuvių seserų sodyboje. Išstatyti 33 paveiksai, Galdiko surinkti įvairių tautų liaudies meno darbai. Galerijos kuratorė yra dailininkė A. Vitkauskaitė-Merker.

Seniausia JAV lietuvių radijo valandėlė, vedama Stepono ir Valentino Minkų, 1974 metais šves 40-ties metų sukaktį. Programa transliuojama kas sekmdienį.

LIETUVA

Liaudies Meno dienoje Šiauliuose turėjo medžio skulptūrų parodą, liaudies muzikos ir šokių pynę.

Lietuviai dailininkai sovietų kvieisti apdailinti Sov. Sąjungos atstovybes: Lusakoje, Zambijoje, yra dail. S. Kazimieraičio vitražas, dail. R. Kavaliausko herbas bei užrašas, dail. Š. Šimukyno dekoratyvinės plokštės. Kazimieraičio vitražas yra ir Gvinėjos ambasadoje.

Vilniaus apleistame sodelyje įrengta kavinė vaikams, turinti 40 vietų paviljoną ir 260 asmenų talpos sodelis, žaidimo aikštė.

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS fizikos ir matematikos instituto prof. dr. J. Mockus, pakviestas britų Karališkosios Mokslo Draugijos, skaitė paskaitas Britanijos atominės energijos tyrimų centre, Londono universitete, Londono ekonomikos mokykloje ir Hatfieldo politechnikos institute. Britų mokslininkai ypač domėjosi Lietuvos Mokslų Akademijoje sukurtais optimizacijos metodais

Šiaurės Lietuvoje, Vaškų apylinkės 1880 metais Povilas Puzinas pastatė dailiosios keramikos fabriką, kuris turėjo apie 30 darbininkų. Fabrikas gamino statulas, vazas, indus, kurie pasižymėjo spalvingomis glazūromis. Apie 1890 metus imonė dėl finansinių priežasčių buvo likviduota, nors jos darbai buvo spaudoje ir didesniuose miestuose vertinami. Keramikos fabriko mokyklą per aštuoneris metus baigė daugiau kaip šimtas mokinių.

Palangoje prie grafo Tiškevičiaus rūmų stovėjo didelė ir meniška Jėzaus Širdies statula, sukurta garsaus danų skulptoriaus ir Vilniaus universiteto garbės nario B. Thorvaldseno (1768 - 1844). Danija ruošė šio skulptoriaus parodą ir prašė Sovietų Sąjungos paskolinti statulą, bet niekas jos nerado. Fotografijose iš Palangos statulos taip pat nematoma.

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 7 viršelis.

Naujasis JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkas Juozas Gaila. Nuotr. K. Čikoto

LB KULTŪROS KLUBAS BOSTONE naujosios veiklos sezoną pradėjo prof. dr. Broniaus Kaslo paskaita „Lietuvos problema šių dienų tarptautinės teisės šviesoje“. Paskaitininkas yra diplomatijos istorijos ir politinių mokslų profesorius, istorijos departamento vadovas Wilkes kolegijoje, suredagavęs šiemet pasirodžiusį leidinį „U.S.S.R.-German Aggression Against Lithuania“ ir atidavęs spaudai dar vieną knygą „Baltic Nations: Struggle for National Survival“. Griežtai laikydamasis pasirinktos temos ir remdamasis teisiniais faktais, prof. dr. B. Kaslas teigė, kad Lietuvos valstybės atkūrimui pagrindą sudarė Versalio sutarties idealai, tačiau šiandien ji yra praradusi tarptautinės teisės atramą, nes senąją teisinę sistemą sugriovė smurto išviešpatavimas tarptautiniuose santykiuose ir II D. karo rezultatai. Kadangi po šio karo nebuvo pasirašyta taikos sutartis, pasitenkinant tik laimėtojų atliktu faktiniu Europos padalinimu, naujos tarptautinės teisės pagrindai liko nesukurti. Pasak prof. dr. B. Kaslo, net ir Jungtinės Tautos buvo įsteigtos ne tarptautinei teisei vykdyti, bet JAV ir Sovietų Sąjungos dominavimui pasaulyje užtikrinti. Ši organizacija negali įgyvendinti jokių nutarimų, kurie yra nepriimtini bent vienai veto teise turinčių didžiųjų valstybių. Dėlto ir okupuotos Lietuvos dabartinė pozicija tarptautinės teisės požiūriu esanti apverktinoje būklėje. Naujų vilčių galėtų duoti tik tarptautinių situacijų pasikeitimas Lietuvai palankia prasme, bet tai jau kita tema.

Dr. Vytautas Mikalonis iš Buenos Aires lapkričio pradžioje išvyko į Antartidą, kur pagal sutartį su Argentinos valdžios istaigomis, išbus metus laiką.

Urugvajaus „Ažuolyno“ šokėjai lapkričio mėnesį tris koncertus skyrė labdaros darbams: vienos poliklinikos naudai parapijoje ir vokiečių klube, „Leones“ klubo šventėje vaikų darželiams ir mokykloms paremti.

KAM TEKS PALIKIMAS?

Tokia antrašte užsienio lietuviams leidžiamajame „Gimtajame krašte“, gerokai pasūdytame sovietine propaganda, kas savaitę skelbiami JAV-se mirusių lietuvių palikimai. Pagal amerikiečių valdžios įstatymus duodamas tam tikras laikas giminėms atsiliesti, jeigu miręs asmuo nepaliko aiškaus testamento, nustatančio, kam turi likti jo turtas.

Netruksta ir pavyzdžių, kaip mirusiojo nuosavybė ir pinigai atitenka jo gyvenamojo krašto valdžiai, o, giminių nesant, advokatai palikimą „sutvarko“. Žinoma, sovietams patys palikimai nerūpi. Jie pasiglemžė sau ne tik atskirų šeimų ar asmenų nuosavybę, bet ir viso krašto tūkstantmetį palikimą. Taip sovietai pasiima palikimus iš už sienio, užrašytus giminėms Lietuvoje.

Kiekvienais metais sovietai vien tik iš JAV lietuvių palikimų išsiveža DU MILIJONUS DOLERIŲ.

RAGINA SPAUDA

Išėvijoj lietuviams, sunkiu darbu sukrovę turto savo šeimai, turi sąlygas sąmoningai palikimą sutvarkyti dar būdami gyvi. Brazilijoje dažnai nuosavybės namai, sklypai — užrašomi čia gimusiems vaikams ar vaikams, net ir kol jie yra maži. Nežinia, kokia dalis žmogaus uždirbtų ir sutaupyty turtų paliekama pinigais, akcijomis ir t.t. Tai pareina ir nuo paties krašto finansinio stovio.

Lietuvių spauda laisvajame pasaulyje laiks nuo laiko ragina lietuvius jau dabar parašyti savo testamentą, kuris būtų teismo pripažintas. Vėliau, jeigu nori, visada gali testamentą pakeisti ar papildyti, bet dokumentas jau yra. Taip pat spauda ragina nerašyti į testamentą giminių Lietuvoje, nes palikimas pagrobiamas sovietų.

Brazilijos lietuvių tarpe nėra daug kalbėta ar rašyta apie galimybę — ne tik galimybę, bet ir reikalą — savanoriškai nors ir mažą palikimą dalį skirti lietuviškiems reikalams.

KELI PAVYZDŽIAI

Šiaurės Amerikoje pernai mirė senelė našlė, dalyvavusi Tėvo Jono Bružiko misijose JAV-se ir nuolat jo darbą maža aukele rėmusi. Palikime užrašyta kukli suma jo darbui tęsti. Ji paskyrė dar, kad ir nedidelį kiekį savo sunkaus darbo sutelktų lėšų lietuviškiems laikraščiams.

Prieš dešimtmetį vėžiu mirš-

tanti lietuvi gydytoja JAV-se iš savo santaupų sukūrė fondą, kuris iki dabar padeda išleisti lietuviškas knygas ir kitus leidinius lietuvių reikalams ir jaunimui. Pernai mirė ilgametis lietuvių skautų darbuotojas, apie 5.000 dol. palikęs lietuviškoms skautiškoms knygoms leisti.

Kai kurie, neužmiršdami savo šeimos, dalį palikimo skiria ir Lietuvių Fondui, stipendijų ir šalpos kasoms, mokykloms, parapijoms, vienuolijoms, draugijoms ir kt. Seniai pasibaigus septintos, trisdešimtos dienos ir metinėms Mišioms, skaitytojais, mokiniais bei studentais, organizacijų nariai, kunigai ir papiečiai dėkingi prisimena šviesią lietuviškos širdies mirusiojo nuopelną.

TĖSTI SAVO NORUS

Testamento sudarymas yra beveik šventas dalykas, ir teismai ir žmonės pripažįsta jų galią, kuri, asmeniui mirus, nepakeičiama. Gyvas būdamas žmogus visai laisvai ir be prievartos apgalvotai ir sąmoningai, parašo, ką ir kaip nori, kur reikia atsižvelgdamas į krašto įstatymus.

Kas savaitę skaitome, kas iš mūsų tarpo mirė. Visai nepekitini tie, kurie savo nuosavybę paskiria tik savo šeimos nariams. Tai jų laisvas ir nepažeidžiamas noras ir teisė. Dar labiau pagirtini būtų tie, kurie šalpos, kul-

B. L. B. RUOŠIASI RINKIMAMS

PAŽVELGUS Į PRAEITĮ (1972 - 1974)

Nedaug laiko praėjo nuo 1972 balandžio 15 dienos. Netrukus bus dveji metai. Tą dieną Brazilijos Lietuvių Bendruomenės taryba perėmė pareigas ir pradėjo tylių dviejų metų darbą. Niekas nepaliko savo darbų ir tik laisvalaikiais, savaitgaliais ar naktimis, su visos kolonijos pagalba, darbavosi tėviškės labui.

Už tai nors prabėgom pažiūrėkime, kas per tuos dvejus metus BL Bendruomenės vardu, ar jos iniciatyva, ar jos narių rūpesčiu, buvo padaryta.

PIRMIEJI - 1972 - METAI

Birželio 18 - Birželio aukų pagerbimas Ibirapueros parke, liepos 9 -

tūrinio, švietimo, jaunimo ir religinio darbo reikalams paskirtų dalį savo išteklių. Tos lėšos duotų daugiau galimybių lietuviškai ir krikščioniškai veiklai tęsti.

Jeigu savo gyvenime žmogus savo laiką, darbą ir aukas skyrė kuriam nors lietuviškam darbui, arba jį sekė, mėgo, gerbė, tai savaimiai prileistina, kad ir po mirties toks jo nusistatymas tęstųsi.

Prie šio straipsnelio pridėdame pasikalbėjimą su A. Simučiu, Lietuvos generaliniu konsulu New Yorke, paimtų iš ELTOS biuletenio. (tąsa 9 psl.)

KOMUNISTAS IR SOLŽENICYNAS

(Tąsa iš praeito nr.)

Solženicyno ir didžiosios spalio revoliucijos metų amžiaus jaunuolių daliniai buvo striuškinti, ar apsupty jau pirmosiose karo savaitėse. O kaltas dėl to buvo Stalinas, apskaičiavimo klaidos. Jis nesugebėjo paruošti karui nei kariuomenės, nei paties krašto. Kalti buvo Stalino kvaili ir nesąmoningi pilni įsakymai pačia pirmąją karo dieną ir jo visą savaitę dingimas iš savo vietos (posto). Kaltas buvo komandierių ir komisarų stoka po prarastų „išvalymų“ kariuomenėje.

Virš 3 milijonų karių ir karininkų pateko į Vokietijos nelaisvių stovyklas ir kitas milijonas suimtas arti Viazmos, Kharškovo apylinkėse, prie Kerčo, prie Volkovo. Stalino valdžia išdavė savo karius jau patekusius nelaisvėn, nes ji nepasirašė tarptautinės karo belaisviams traktuoti sutarties. Todėl sovietų belaisviams nepadėjo Tarptautinis Raudonasis Kryžius ir jie pasijuto pasmerkti mirti badu vokiečių koncentracijų stovyklose.

Dar kartą Stalinas išdavė gyvais likti pasisekusius karius. Laimėjęs pergalę, Stalinas įsakė kone visus buvusius karo belaisvius suimti ir pripildyti Gulago salyną. Ta trigubą Stalino išdavikystę Solženicynas laiko blogiausiu ir didžiausiu Stalino valdžios nusikaltimu.

Solženicynas nei teisina nei giria tų neviltingų kritusių ir nelaimingų vyrų ir todėl bendradarbiavusių su naciais. Bet jis prašo jų palikonių teismo atsižvelgti į švelninančias aplinkybes. Paprastai beraščiai vaikinai, kilę iš mažųjų krašto gilumos miestelių, sumušus fronte jų dalinius, tapo demoralizuoti, ypač, kad nelaisvių stovyklose nuolat girdėjo sakant: „Stalinas jus išdavė. Stalinas jumis nesirūpina“.

Aršioji kaikiurių didelių Vlasovo dalinių kova su generolo Ulricho Stenerio vadovaujama SS daliniais prie Pragos vartų yra istorinis faktas ir jo negalima ignoruoti. Kas atsitiko — atsitiko.

Solženicyną kaltina, esą jis švelninaš nacių ir caro praktikuotas žiaurības. Bet juk Solženicynas netyrinėjo

Lietuva ir Pabaltijis su tautinėmis vėliavomis atstovaujami 1932 metų revoliucijos minėjimo parade, rugsėjo 10 - Tautos šventė, rugsėjo 16-17 - Brazilijos 150 metų nepriklausomybės minėjimas, spalio 13-22 Expositão dos Países Bálticos, 1972, spalio 21 Pontificia Universidade Católica Show - lietuvių šokiai, spalio 29 - Baltijos jaunimo išvyka Binders parke, lapkričio 12 Lietuva atstovaujama TFP ruošose pamaldose São Paulo katedroje, lapkričio 26 - Lietuvos kariuomenės 54 metų atkūrimo sukakties minėjimas, lapkričio 22 - studentų stipendijų organizavimas, gruodžio 8 - Lietuvių akademikų pirmoji susipažinimo vakarienė, gruodžio 21 Lietuvių kalbos ir kultūros kursai

ANTRIEJI - 1973 - METAI

Sausio 25 per Baltiečių komitetą numatyta toliau tęsti Boletim Báltico leidimą; vasario 5 - Jaunimo stovykla Ubatuboje; kovo 15 - organizuojamas leidinio apie Lietuvos politinę padėtį vertimas į portugalių kalbą; balandžio 8 lietuviams atstovaujami estų kolonijos 15 metų parapijos įsteigimo minėjime; balandžio 14-26 Didžioji savaitė jaunimui S. Roque vietovėje; balandžio 12 - stipendijų fondas JAV valstybių lietuvių dėka padidėja iki 13.878,00 kruzeiry; gegužės 3 - Akademikai nutaria išleisti Brazilijos lietuvių žinyną, gegužės 31 Literatūros būrelis pakviečia USP univ. prof. dr. F. Cavalli su paskaita apie M. K. Čiurlionį.

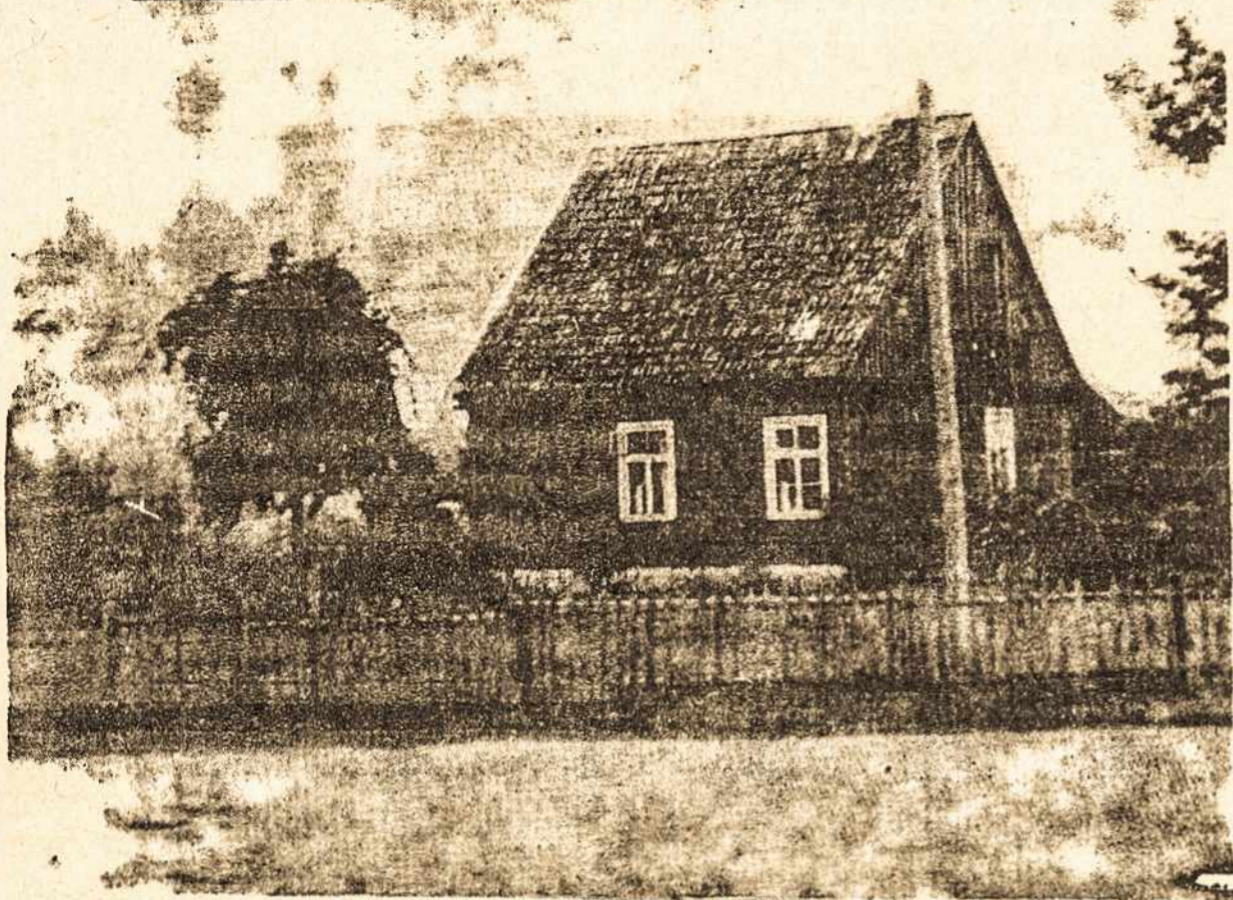
Birželio 7 - Konstitucinės Revoliucijos minėjime Lietuva vėl atstovaujama iškilmingame akte; birželio 14 pabaltiečiai mini skaudžiuosius birželio įvykius Caetano teatre S. Paulo; birželio 28 - ryšium su Pabaltiečių paroda ruošiamos ir Brazilijos (tąsa 9 psl.)

okiečių Gulago salyną.

STALINO VAIDMUO

Solženicyno knygoje yra „begalinė daugybė aprašytų Gestapo atliktų nelaisvių kankinimo atvejų ir jų nežmonišką elgesį su sovietų nelaisviais. Jis todėl nenusikalsta tiesiai, sakydamas, jog Stalinas pradėjo masines represijas, trėmimus ir milijonų žmonių kankinimus, kad suklastoto teismų sprendimus dar daug anksčiau, negu pasirodė Hitleris. Pagaliam net daugeliui metų praėjus po nacių sutriuškinimo, visa tai toliau klestėjo mūsų krašte.

Kas liečia kankinimus, tai nėra galima lyginti to, kas buvo caro laikais ir kas buvo Stalino laikais. Savo knygoje Solženicynas daug kalba apie caro laikų kalėjimus ir trėmimus. Apie tai atvirai ir daug kalbėjosi kaliniai savo tarpe, ypač jei jų tarpe buvo koks senas bolševikas.

Šių laikų klebonija Lietuvoje

LIETUVOS BAŽNYČIOS KRONIKA

KAIP BAUDŽIAMA UŽ TIKYBOS
MOKYMĄ?

Pats sunkiausias dalykas yra jaunuosius mokyti tikėjimo dalyku. Tikėjimo mokymas vaikų ir jaunimo yra griežčiausiai uždraustas visiems: kunigams, mokytojams, visiems kitiems žmonėms ir net tėvams. Jei vaikai praneša komunistinės valdžios žmonėms, kad tėvai juos moko tikybos dalyku, tai tėvai yra griežtai ispėjami, kai kada baudžiami arba net vaikus iš jų atima ir patalpina komunistiniuose vaikų namuose, kur juos auklėja komunistinėje ir bedieviškoje dvasioje.

1966 m. buvo papildytas Baudžiamasis Kodeksas, kuriuo papildomos ir padidintos bausmės už įstatymų apie religinius kultus pažeidimą. Duodu išsiaištinai to papildymo tekstą.

„LTSR Aukščiausios Tarybos ir Vyriausybės Žiniose“ 1966 m. gegužės 20 d. Nr. 14 yra atspausdinti tokie Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo įsakai:

Nr. 96

„Dėl atskirų papildymų Lietuvos TSR Baudžiamajame Kodekse ir Lietuvos TSR Baudžiamojo Proceso Kodekso 143 straipsnyje:

Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumas nutaria:

1. Papildyti Lietuvos TSR Baudžiamojo Kodekso 143 straipsnį šio turinio antrąja dalimi:

„Ta pati veikla, padaryta asmens, anksčiau ieisto už įstatymų dėl bažnyčios atskyrimo nuo valstybės ir mokyklos nuo bažnyčios pažeidimą, taip pat organizacinė veikla, kuria siekiama padaryti šią veiklą baudžiamą laisvės atėmimu iki trijų metų“.

Nr. 97

„Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos nutarimas dėl Lietuvos Baudžiamojo Kodekso 143 straipsnio taikymo.

Ryšium su klausimais, kylančiais taikant Lietuvos TSR Baudžiamojo Kodekso 143 straipsnį, Lietuvos TSR

Aukščiausios Tarybos Prezidiumas, remdamasis Lietuvos TSR Konstitucijos 31 straipsnio „c“ punktu nutaria:

Išsiaiškinti, kad įstatymų apie bažnyčios atskyrimą nuo valstybės ir mokyklos nuo bažnyčios pažeidimų, užtraukiančių baudžiamąją atsakomybę pagal Lietuvos TSR Baudžiamojo Kodekso 143 straipsnį, suprantama: priverstinis rinkliavų ir apmokestinimo ėmimas religinių organizacijų ir kulto tarnų naudai;

kreipimusi, laišku, lapeliu ir kitokių dokumentu, raginančiu nevykdyti įstatymų apie religinius kultus, gaminimas, turint tikslą juos masiškai platinti arba masinis jų platinimas;

apgaulės veiksmų, turinčių tikslą kurstyti gyventojų masėse religinius prietarus, atlikimas;

religinių susirinkimų, eitynių ir kitų kulto apeigų, pažeidžiančių viešąją tvarką, organizavimas ir vykinimas;

nepilnamečių religinio mokymo užsiėmimų organizavimas ir sistemingas vykdymas, pažeidžiant įstatymų nustatytas taisykles;

atsisakymas priimti piliečius į darbą arba į mokymosi įstaigą, atleidimas iš darbo arba pašalinimas iš mokymo įstaigos, atėmimas iš piliečių įstatymų numatytų lengvatų ir pirmenybių, taip pat tokie esminiai piliečių teisių apribojimai, daromi priklausomai nuo jų pažiūros į religiją.

Nr. 98

Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumas nutaria:

Nustatyti, kad įstatymų apie religinius kultus pažeidimas, pasireiškia šiais veiksmiais:

religinių susivienijimų vadovų vengimas įregistruoti susivienijimą valdžios organuose;

įstatymais nustatytų taisyklių pažeidimas, organizuojant ir vykdančius religinius susirinkimus, eitynes ir kitas kulto apeigas;

kultu tarnų ir religinių susivienijimų narių organizavimas ir vykdymas vaikų

RELIGINIAME GYVENIME

★ **PROTESTANTŲ IR KATALIKŲ** mokyklų sąjungos Indijoje susijungė į bendrą Krikščioniškųjų Mokyklų Tarybą, kad galėtų lengviau rūpintis visų ten esančių krikščioniškųjų mokyklų gere.

— Naujų dyvasinių pašaukimų skaičius Ugandos krašte Afrikoje padidėjo taip, kad trys krašte veikiančios kunigų seminarijos negalėjo priimti naujų kandidatų. Šiose seminarijose mokosi 380 seminaristų. Vietos vyskupai, susirinkę nepaprastai konferencijai, nutarė skubiai pradėti seminarijų praplėtimo darbus.

Lietuvoj išėjo Psalmynas

VILNIUS. — Žiniomis iš ok. Lietuvos, bolševikai vėl numetė kąsnelį alkaniems ir pasiskardens apie „tikėjimo laisvę“, propagandos sumetimais lietuviams katalikams leidę išspausdinti Psalmyną. Naują psalmių vertimą parūpino kun. Antanas Liešis, redagavo kun. Česlovas Kavaliauskas ir kun. Vaclovas Aliulis, Kauno kunigų seminarijos vicerektorius.

Psalmynas gerokai skiriasi nuo senojo, daryto arkiv. Skvircko, ir remiasi vadinamąja naująja vulgata, daugiau pritaikintas dabartiniams lietuvių kalbos reikalams. Tos be galo reikalingos katalikams knygos išleistas labai nedidelis egzempliorių skaičius, panašiai, kaip yra buvę ir su Naujuoju Testamentu. Didelė dalis Psalmyno bus paskleista užsieniui, o tikintieji praktiškai jo nematys.

ir jaunuolių specialių susirinkimų, taip pat darbo, literatūros ir kitokių ratelių ir grupių, neturinčių ryšio su kulto atlikimu,

užtraukia baudą iki penkiasdešimt rublių, kurią skiria administracinės komisijos prie rajonų, miesto Darbo žmonių deputatų tarybų vykdomųjų komitetų“.

J. Baltušis

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininko pavaduotojas.

S. Naujalis

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo sekretorius.

Vilnius, 1966 m. gegužės 12 d.

★ **VYSK. BRONISLAW DOBROW** KI, Lenkijos vyskupų konferencijos pirmininkas, susitiko su Paulium VI prieš Lenkijos užsienio reikalų ministro Stefan Olszowski atvykimą pas popiežių ir nušvietė dabartines komunistinės valdžios pastangas paralyžuoti vaikų katechizaciją. Valdžia nori įvesti įstatymą, pagal kurį vaikai mokykloje turėtų būti nuo ankstyvo ryto iki 6 v. vakaro ar net vėliau. Tai nepaprastai sumažintų vaikams laisvą nuo pamokų laiką, kurio dalį reiktų dar skirti katechizacijos pamokoms.

★ Ortodoksai teologai perspėjo Episkopatą Bendrija, kad jų bandymas įšventinti moteris kunigais turės nepaprastai neigiamą poveikį bandimuose užmegzti santykius su Ortodoksu Bendrija

★ **MALDA ŠVENTIESIEMS METAMS** buvo išleista centrinio šventųjų Metų komiteto sekretoriato ir atspausdinta Vatikano dienraštyje „L'Osservatore Romano“. Ji yra skirta visiems tikintiesiems.

„Viešpatie Dieve ir Tėve, savo Sūnaus Jėzaus Kristaus mirtimi ir prisikėlimu panorėjai sutaukinti žmonių su savimi ir žmogų su žmogumi. Išgirsk savo žmonių maldą šiais mėnesiais ir išganymo metais.“

Tavoji gyvybės ir šventumo Dvasia teatnaujina mūsų būties gelmes ir tejungia per visą gyvenimą mus su prisikėlusiu Kristumi, nes Jis yra mūsų brolis ir išgelbėtojas.

Su visais krikščionimis mes stengiamės eiti Evangelijos keliu. Išlaikyk mus ištikimus tavosios Bendrijos mokymui ir budrius savo brolių poreikiams. Duok mums jėgų dar buotis santarai, vienybei ir taikai.

Jieškantieji Dievo, kurie dar ne pažįsta, teatranda Tavyje šventos ir vilties šaltinį. Besidarbuojantieji kiems teranda jėgų Tavyje. Tave pažįstantieji tejieško toliau ir tepatiria Tavo meilės gelmes.

Atleiski mums nuodėmes, pagilink mūsų tikėjimą, kurstyki mūsų viltį ir uždeki mūsų širdis meile savo broliams. Leiski mums, kaip mylimiems Tavo sūnams ir dukroms, žengti Kristaus pėdomis.

Marijos, mūsų Motinos, padedama Tave Bendrija tebūnie visų žmonių išganymo ženklų bei sakramentu, kad pasaulis tikėtų Tavo meile ir Tavo tiesa.

Didžio gerumo Tėve, išgirsk savo žmonių žodžiuose Dvasios maldą, kylančią Tavo garbei ir žmonių išganymui. To maldaujame per Jėzų Kristų Tavo Sūnų, mūsų Viešpatį, Kelią, Tiesą ir Gyvenimą amžių amžiais. Amen.“

Kalbant šią maldą grupėje, po kiekvienos pastraipos vartojamas kreipinys ir atsakas:

K. Gailastingasis Viešpatie. A. Išklasyki mūsų maldą.

K. Viešpatie, išklasyki. A. Viešpatie, maloningai mus išklasyki. Arba:

K. Viešpatie, pasigailėk. A. Viešpatie, pasigailėk.

KUN. J. STS.

ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS

Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimo pirmasis suvažiavimas įvyko per dvylika metų gruodžio 28-31 dienomis Clevelando lietuvių namuose.

Suvažiavimo rengimo komitetą sudarė: dr. Kastytis Jucas - pirmininkas, dr. Algis Norvilas - patarėjas, Audronė Pavilčiūtė - akademinės programos komisijos vedėja, Emilija Pakštaitė - vakarinių programų vedėja, Daiva Vaitkevičiūtė - registracijos komisijos vedėja, Jūratė Petrailytė - Clevelando rengimo komisijos vedėja, Jonas Vaznelis - administratorius, Jūratė Jasaitytė - informacijos komisijos vedėja.

SĄSKRYDŽIO TIKSLAI

Suvažiavimo rengėjai iš pradžių planavo suvažiavimą šaukti jame kviesdami dalyvauti tik tai II Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso atstovus. Tačiau nutarė suvažiavimą praplėsti, kad būtų duota proga jaunimo veiklą dominantiems ir norintiems dirbti proga susieiti ir išgildinti o-pius jaunimo veiklos klausimus.

Suvažiavimo tikslas: išgildinti II PLJK atstovų įsteigtos Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos reikalingumą ir jos pritaikymą Š. Amerikos lietuvių jaunimo veiklai.

PASKAITOS IR POKALBIAI

Suvažiavimo programa buvo padalinta į keturias dalis: paskaitos ir simpoziumai, darbo posėdžiai, bendri darbo posėdžiai, vakarinės programos.

Suvažiavimui pristatomos temos buvo įvairios ir įdomios.

Algiz Zaparackas, I PLJK rengimo komiteto pirmininkas ir IV PLB seimo atstovas, pristatė temą: „Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimas - 10 metų perspektyvoje.“ Paskaitininkas gvildeno nesibaigiančio veiklos ir apatijos rato priežastis, peržvelgdamas lietuvių jaunimo veiklą nuo I PLJK iki dabar. Išvada - jaunimui reikia veiklos bei darbo derinančio junginio.

BENDRUOMENĖS VADAI

Buvo džiugu suvažiavimo dalyvių tarpe, kurių buvo netoli 100, maty-

ti ir Pasaulio Liet. Bendruomenės valdybos atstovus, kurie savas mintis, darbus ir planus pristatė simpoziume „Lietuvių Bendruomenė - išei-vijos „spiritus movens.“ Simpoziumui moderavo buvusios PLB valdybos vice-pirm. jaunimo reikalams Milda Lenkauskienė. PLB istoriją pristatė PLB Garbės pirmininkas St. Barzdukas.

PLB ateities planus, siekius ir norus pristatė dabartinis PLB Valdybos pirm. Bronius Nainys. Romas Kaspars, dešimt metų gyvenęs Brazilijoje, PLB vicepirm. jaunimo reikalams, skatino visiems jungtis į bendrą darbo jėgą.

JAV LB vicepirm. jaunimo reikalams Vytas Maciūnas apgailestavo, kad daug ko negali pasakyti, nes pareigos visai naujos, vos perimtos prieš keletą savaitių.

ORGANIZACIJOS

Dr. Viktoras Stankus pristatė temą: „Lietuvių jaunimo organizacijų reikšmė aplinkos gyvenime. Buvo progos ir lietuvių jaunimo organizacijoms pasisakyti, išreikšti savo norus, problemas.

Simpoziumui „Š. Amerikos lietuvių jaunimo organizacijos“ moderavo Antanas Razma. Simpoziume dalyvavo: dr. S. Lazdinis - Akademinio Skautų Sąjūdžio atstovas, A. Pavilčiūtė - Korp. Neo-Lithuania atstovė, S. Gimius - Studentų Ateitininkų Sąjungos atstovas, Romualdas Bublys - Jaunimo Žygio už Tikėjimo Laisvę komiteto pirm., Vytas Žagarskas - S.A. Lietuvių studentų sąjungos atstovas.

Iš simpoziume iškeltų minčių bei pasisakymų buvo galima spręsti, kad ideologinės organizacijos yra gan silp-name stovyje. Prieauglio mažą, darbo jėgų dar mažiau. Vėl sukasi apatijos ir veiklos ratas.

KARTOS IR VISUOMENĖ

Toronto LB apylinkės pirm. Algis Puteris temoje „Jaunimo pareiga lietuvių visuomenei“ nekartojo įprastų skatinimų, bet perdavė konkrečių ir įdomių minčių bei siūlymų, kaip jaunimas gali įsijungti į plačiosios lietuvių visuomenės veiklą. Ta veikla yra reikalinga, ji yra ir įdomi.

„Antrosios ir trečiosios kartos lietuvių jaunimo dilemą“ pristatė Marytė Lazdinienė, iškeldama reika-

JAVNYSTĖS AIDAI

JANĖ ŽAIDYTĖ Rio de Janeiro lietuvių Vasario 16 minėjime II 17 skaito eilėraščių.

ELEIÇÕES DA COMUNIDADE LITUANO BRASILEIRA (Brazilijos Lietuvių Bendruomenė) dia 17 de março (ou, pelo correio, até 16 de março). Participem todos, maiores de 18 anos. Vote, e escolha os jovens.

AULAS DE LITUANO Vila Zelina: 4a. e 6a. f. às 20 - 21:30 hs, sábado às 9 hs. Moóca: sábado às 15 hs.

lą įjungti ir nekalbančius lietuviškai į jaunimo veiklą, duodama konkrečių pasiūlymų, kurie vėliau pavirto ir suvažiavimo nutarimais.

Suvažiavimo paskutinę paskaitą skaitė dr. Algis Norvilas: „Š. Amerikos lietuvių jaunimo ateitis.“ Dr. Norvilas ragino jaunimą užvesti atsinaujinimo ratą. Veikla gali būti išlaikoma tik tada, jei jaunimas nedelsiant pašalins nereikšmingą veiklą ir bazuosis konkrečios veiklos duomenimis.

JAUNIMO SAJUNGA

Darbo posėdžių tikslas buvo duoti proga jaunimui rimtai peržvelgti veiklą, ją išdiskutuoti ir sustatyti priemones jai pagerinti ir patobulinti. Vyko keturi darbo posėdžiai: a) mažosios kolonijos - konkrečių veiklos uždavinių, ieškojimas, b) didžiosios kolonijos - konkrečių veiklos uždavinių ieškojimas, c) Pasaulio liet. Jaunimo Sąjungos struktūros sustatymas ir pritaikymas Š. Amerikai, d) PLJS konkrečių veiklos uždavinių nustatymas.

Vakarais buvo progos ir pasilinks-minti. Vakarinės programos buvo įvairios ir įdomios: Nostalgijos vakaras, Humoristikos vakaras, Filnų festivalis, Naujų metų sutikimas.

Suvažiavimą galima skaityti pasisekusiu; stebėtinas buvo dalyvių dalyvavimas visose programos dalyse, aktyvus minčių plaukimas, klausimų gvildenimas rodo, kad jaunimui lietuvių visuomenės gyvenimas yra svarbus ir jos veiklos išlaikymas opus.

Nutarimuose suvažiavimas pradėjo steigti Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungą (KLJS) ir JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungą (JAVLJS). Vytautas Maciūnas iš Filadelfijos buvo patvirtintas pirmuoju JAV LJS pirmininku, o Kanados LJS reikalais rūpinasi Almis Kuolas iš Toronto.

Suvažiavimas priėmė visą eilę rezoliucijų įvairiais klausimais. Pavyzdžiui: „skatina jaunimą priklausyti lietuviškoms parapijoms ir dalyvauti juose: kur tokių parapijų nėra, rūpintis lietuviškoms pamaldoms artimiausioje parapijoje

(Nutarimu santrauka sekantiame ML numeryje)

Kovo 2 ir 3 dienomis apie 50 „Lapės“ buvusių stovyklautojų su tėvais praleido dvi smagias dienas stovyklavietėje. Jie sutarė, kad „Eglutės“ ir „Rūtelės“ grupės susitiks Ramovėje kas šeštadienį 9 val. lietuvių kalbos pamokoms, o 17 valanda šokių ir dainų repeticijoms bei jaunimo mišiu parengimui.

Jau ketvirtoji São Paulo lietuvi-tė grįžo iš jaunimo susitikimo-encontro laiminga ir patenkinta, visai atsinaujinusi Kristuje. Tai laimingoji ši karta buvo Ana Emilija Silickaitė. Su ja dalyvavo dar 10 kitų mūsų parapijos jaunuolių.

STIPENDIJŲ KOMISIJA

Vasario 27 BLB Stipendijų komisija, pakvietusi mokslo stipendijų prašiusius, kartu su jais aptarė, kaip jie galės išpareigoti lietuvių kultūros puoselėjimo darbuose.

Buvo jiems priminta, kad stipendijų pagrindinis tikslas yra suteikti studentams galimybę pilnai atsidėti studijoms, o ne tik nuo darbo, atliekamu laiku. Su kiekvienu padavusiu prašymą pasikalbėta atskirai.

Kandidatai sąlygas priėmė (žr. M. Lietuva, nr. 9), o vienas atsisakė stipendiją priimti, nes sąlygos jam buvo nepriimtinos.

Sekantis komisijos susirinkimas buvo kovo 16, R. M. Soares Filho, 152 pas L. Jodelyte.

BLB Stipendijų komisija

Rio ir São Paulo susitikimas L. K. Bendruomenės choro ir kitų SP lietuvių ekskursijos metu vasario 17. Iš k. į d. Luis Gaulia, E. Gaulienė, J. Žaidytė, J. Musteikis, Kristina Gaulytė, Arnaldas Klišys

MŪŠŪ LIETUVA Užlažiesiems

KARNAVALAS RIO

Grupelė lietuvių jaunimo iš São Paulo šeštadienį II 23, nuvyko į Rio, kad su tenykščiais lietuviukais, kuriuos sukviėtė Pranas Šukys, kartu praleistų karnavalo nuotaikingas dienas.

Apsistojimo bazė buvo išskirtinai dosniųjų p. Dubauskų namai, kur kartais ir apie 20 asmenų vienu laiku nakvoja, nors tiek lovų namuose nėra. Bet nuoširdžiuose namuose jaunimui smagu ir ant grindų miegoti.

Sekmadienį visi nuvykome į Nite-roi, kur kun. M. Valiukevičius laukė atvira širdimi. Radome paklotas lovytes ir buvome dosniai pavaišinti. Jaunimėlis praleido pas kun. Valiukevičių dvi dienas, užmezgė puikias draugystes su jo vadovaujamais seminaristais, su kuriais kartu išeidavo giedriai ir linksmai.

Paskutinę dieną „paulistai“ norėjo įrodyti savo pajėgumą: nutarė užkopti Corcovado kalną pėsčiomis – ir užkopė: iš Kristaus statulos papėdes stebėjo šį nuostabiai gražų miestą ir taip atsisveikino su Rio miestu.

Tikimasi ateityje labiau ir dažniau su Rio jaunimu susiorganizuoti, kad ir jis jaustųsi lygiai kaip ir São Paulo lietuvių jaunimas, atsakingas už įvairius lietuvių išlankymo darbus, kurių tarpe dabartiniu metu svarbūs III Pas. Liet. Jaunimo kongreso paruošimo darbai.

Ekskursijai vadovavo kun. H. Šulcas.

Dalyvis

LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ INSTITUTAS prašo visas, aktyviai veikiančias, tautinių šokių grupes bei ansamblius ir lituanistines mokyklas prisiųsti savo adresus. Rašyti: Jadvyga Matulaitienė
188 Logan St.
Brooklyn, NY 11208
E.U.A.

ATVYKSTA VIEŠNOS

Balandžio mėn. pabaigą iš Kanados atskrenda trys veiklios lietuviutės: Gabija ir Dainora Juozapavičiūtės ir Laima Gustainytė. São Paule išbus keletą savaičių. Kelionės metu aplankys ir kitų kraštų lietuvius.

SKAITYTOJAI RAŠO

A NOITE DA PÁTRIA

A noite do dia 14, foi dedicada à Pátria. Mas não só de uma Pátria, e sim de três: Brasil, Itália e Lituânia.

O Brasil, por ser nossa Pátria.

A Itália, por ser de uma pessoa que admiramos muito: D. Quiara.

E a Lituânia, por que muitos de nós, temos sangue lituano nas veias.

A noite da Pátria foi muito bonita, houveram cantos e algumas palavras sobre a história destes países. Depois houveram danças folclóricas lituanas e o encerramento.

BEATRIZ BACEVIČIUS

A NOITE DA PÁTRIA

Com grande esforço, todos os grupos fizeram uma bonita homenagem à Pátria.

O Lobo Azul teve uma bela apresentação. Cantaram acompanhados por um violão e depois falaram um pouco da história brasileira. Foi do qual eu mais gostei.

Os caveiras, grupo a que eu pertenço, teve uma boa idéia de festa junina mas, houve um pouco de confusão.

As danças lituanas foram bonitas, mas, não teve muito valôr porque eles já vem ensaiando há tempo. Se fôsse de improviso teria grande valôr.

ROBERTO JONAS SALDYS

A NOITE DA PÁTRIA

Foi muito bom porque todos os grupos fizeram os seus simbolos e bandeiras.

Cada grupo apresentou a bandeira e símbolo e falou porque escolheu o nome, e o meu grupo escolheu o nome de Katytes porque o gato está sempre atento.

FÁTIMA JURCIUKONIS

Atendendo a vários pedidos, aqui está a canção de uma propaganda de rádio e televisão que com algumas modificações tornou-se uma das canções da missa da stovykla „Lapé“.

Hoje existe tanta gente que quer nos modificar

Não quer ver nossos cabelos assanhados com jeito,

Nem quer ver as nossas calças desbotadas o que é que há;

Se o amigo está nessa, ouça bem não tá com nada.

Só tem amor quem tem amor pra dar

Quem tudo quer no mundo, Sózinho há de acabar.

Só tem amor quem tem amor pra dar

Só o saber de Cristo Nos mostra o que é amar

Só tem amor quem tem amor pra dar

Nós escolhemos Cristo Ninguem vai nos mudar.

PAIS FALAM DE SEUS FILHOS E OPINAM SOBRE O ACAMPAMENTO

Stovykla „Lapé“ dave vaikams progos pabendrauti ir maloniai praleisti dalį atostogų. Duktė sugrįžus niekš nesiskundė, tik jaukiai prisiminė malonius nuotykius, pasivaikščiėjimus, rankdarbius, mišias, maudymosi, sportavimą, pamokas ir lietu kuris neįstengė sumažinti tokios geros nuotaikos.

Baigiant tenka padėkoti kun. Šulcui už šios stovyklos suorganizavimą, vadams ir prižiūrėtojams už rūpinimosi ir maitinimą. Ačiū vasarvietės savininkams už vietos paskolinimą.

Labai ačiū!

Endrikas Guzikauskas

Meus filhos gostaram do acampamento, mesmo que a chuva atrapalhou um pouco. A comida foi boa, ficaram satisfeitos. Gostaram de dormir no chão, das brincadeiras da turma toda, dos passeios.

Para o Claudio foi o 3º acampamento, achou as brincadeiras algumas sem surpresa, pois já conhecia, mas sempre tem algumas novidades.

Tudo O.K.

Helena Butkus

As crianças gostaram demais do acampamento, de participar com os outros a sua vida diária. Comeram mais do que comem em casa.

A parte recreativa foi a mais comentada.

Devem ser realizados mais acampamentos para que as crianças se acostumem a viver em comunidade, a prestar serviços para os outros, a sentir os problemas dos demais e ajuda-los.

V. Bacevičius

D. BASTYS

IRUTĖ IR KĘSTUTIS

LITERATŪRA • DAILĖ • MOKSLAS

MAŽOSIOS LIETUVOS SIENŲ PAINIAVOJE

NAUJA STUDIJA APIE M. LIETUVOS
PIETVAKARINĘ SIENĄ DR. J. JAKŠTAS

XIX a. vidurio Prūsijos istorikas M. Toeppe-
nas sekė minėtoms auto-
riais ir laikė nadruvius
ir skalvius su Prūsijos
lietuviams, jis vedė ir
šių sieną pagal Seno-
sios Nadruvos ribą, kuri
ėjusi nuo Kuršių įlankos
šiaurėje Deimenos,
Priegliaus ir Alnos upė-
mis pietvakariuose ir
palei Geldapę ir Ungu-
ra pietuose. Šią Toeppe-
no nubrėžtą sieną sutvir-
tino filologiniais argu-
mentais A. Bezzenberge-
ris. Tuo būdu, šių dviejų
paskutinių mokslininkų
įrodinėjimais atsirado
garsioji Deimenos -
Priegliaus - Alnos upių
linija, tapusi pietvakari-
ne M. Lietuvos siena.

IMIGRACIJOS MOKS-
LAS PRIEŠ M. LIETU-
VOS SIENĄ

Nustatyta Mažosios
Lietuvos pietvakarinė ri-
ba, skyrusi pirmąsias
krašto gyventojus lietu-
vius, nuo suvokietintų
prūsikų sričių, laikėsi
mokslo pripažinta iki
pas. karo, nors vienas
kitas tyrinėtojas ir ban-
dė kalbėti apie vėlesnę
lietuvų imigraciją iš D.
Lietuvos maždaug nuo 16
a. Tik pokariniais laikais
susidariusios politinės
padėties poveikyje pasi-
šauta griauti pietvakari-
nę M. Lietuvos sieną.
Griovimo pradiniame ta-
po Karaliaučiaus univer-
siteto studentė, G. Hein-
richaitė, inspiruota lie-
tuviško kilimo, bet vokiš-
kos orientacijos to pat
universiteto profeso-
riaus J. Gerulio. Ji jo
patarta parašė disertaci-
ją "Tautybių ir apgyven-
dinimo santykių Prūsų
Lietuvoje apybraiža"

(1921, išspausdinta 1927).
Darbas itin originalus,
parašytas pagal spausdin-
tus ir nespausdintus šal-
tinius. Jis padarė tikrą
revoliuciją M. Lietuvos
praeities moksle. Jo po-
veikyje ėmė dygti vokiš-
ki veikalai apie lietuvių
imigraciją į M. Lietuvą.
Daugumas jų, ryšium su
Klaipėdos prijungimu, bu-
vo grynai politinio pobū-
džio. Vokiška politiškai
nuspalvinta istorijogra-
fija pyktino lietuvius is-
torikus ir josios paveik-
tas jautrusis idealistas
lietuvis P. Pakarklis pir-
mas stoji į kovą su ja.
Nebūdamas tinkamai pa-
sirusęs moksliniam dar-
bui ir dar į kraštutiniu-
mus linkusio būdo asme-
nybė, Pakarklis tegebėjo
atsikirsti politikuojan-
tiems vokiečių mokslini-
kams paviršutiniškais iš-
dalies ir publicistiniais -
istoriniais straipsniais
ir brošiūromis. Kur kas
su rimtesniais darbais
pasirodė du autoriai, pa-
sišovę griauti naujoviš-
ką vokiečių mokslą:
Franz von Karp (tur bū-
ti, klaipėdietis) ir V. Vi-
leišis. Jie abu, ypač pas-
kutinis, rimtai pakritika-
vo vokiškus autorius ir
gynė lietuvių autochte-
niškumą M. Lietuvoje.

Pakarklio ir kitų lie-
tuvų autorių darbai M.
Lietuvos klausimu pri-
imti tarybinės Lietuvos
istorijografijos. Tarybi-
niams istorikams dar va-
dovu tapo, rodos, Latvi-
jos kilimo autorius P.I.
Kušneris, pasirodęs 1951
su rusiškuoju veikalu
apie etnines teritorijas
ir sienas. Blankiai ir ne-
tvarkingai parašytas ve-
ikalas, neduodęs jokių ori-
ginalesnių išvadų M. Lie-

tuvos gyventojų klausiu-
mu.

A. BENDRAS STUDIJOS
APIBŪDINIMAS.

Iš naujo perkratyti gau-
sius rašinius apie tra-
dicinę Toeppe-Bezzen-
bergerio sieną ir ją pa-
taisyti ėmėsi jaunas da-
bartinės Lietuvos istori-
kas A. Matulevičius. Jis
paskelbė studiją "Dėl lie-
tuvų Prūsijoje pietinės
etninės ribos" (Lietuvos
TSR Mokslų Akademijos
darbai. A. serija 1 (38),
1972.) Darbas -- didelio
kruopštumo vaisius. Su-
telkta didelė daugybė me-
džiagos, deja, daugiausia
iš senųjų leidinių. Jam,
matyt, nebuvo pasiekia-
ma naujausia vokiška li-
teratūra, paskelbta dau-
giausia Goettingeno dar-
bo ratelio ir kitų. Taip
pat paliko nežinomas dra-
pat paliko nežinomas dar-
prieš II pas. karą (1937-
38) išleistas didelis dve-
jų tomų G. ir H. Morten-
senų veikalas apie šiaury-
tinės Prūsijos apgyveni-
nimą. Nežinomi jam taip
pat lenkų autorių, kaip
(tąsa 8 psl.)

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

(Tąsa iš pračio Nr.)

Stefanija Rukienė

—Nerūstauk, kaimynėle. Matai, kad mum
pagarbą reiškia ir neužmiršo išvartyti į darbą.

—Dieve, Dieve, kad tik galėčiau greičiau
užmerkti akis ir nematyčiau tos neteisybės,—
skundžiasi kita senutė.

Sunkiai lenkiasi senutės, sugrubusiais pirš-
tais kabina sauja rugių ir piautuvą leidžia dar-
ban. Rugiai pagarbiamai joms lenkiasi, o vėjelis
švelniai paglosto, nupūsdamas akis užkritu-
sias sidabro gijas.

Vyrų ir moterų grupė, sudaryta rugiams
kirsti, į kulistaną eina lėtai ir neskubėdama.
Tik pamatę atvežtus darbo įrankius, karšti
giškai griebia dalgius, kad tik geresnį nusi-
tvertų. Kam teko blogesnis, tas matuškomis
nusikeikia. Tas keiksmas apgalvotas ir labai
aišku kam skiriamas, bet vis dėlto bijoma jį
viešai išreikti.

—Pustyklės nėra. Petrai, perlaužk savo pu-
siau ir duok man gabalą.

—Nesikasščiuk, už viską petys atsakys.

Visi išsipiauna karklo ar akacijos vyteles
ir prie dalgių prisitaiso du ar tris lankelius.
Čia rugius guldo ne baran, bet pradalgėsna.
Moterys renka ir kiša į pėdus ir kaip pakliu-
vo stato į gubas. Niekas čia mendelių taip
tvarkingai ir gražiai nerikiuoja, kaip būdavo
daroma pas mus namuose, Lietuvoje.

Susitvarkę dalgius ir išsikeikę, visi pasi-
leidžia į rugių lauką. Žmonės dirba, kruta,
bet niekas neskuba. Tegų rugiai gūla, tegų
byra, niekas dėl to nesijaudina. Neteks mum-
tų rugių, nes viską pasiglemž atvažiavę sli-
binai. Todėl nėra reikalo spaustis ir paskutines
jėgas eikvoti.

Man, kaip vienišai, teko tolimalis kulista-
nas. Ten skiriami darbininkai susirinko prie
kolchozo raštinės. Jau iš tolo girdėjosi pri-
(tąsa 8 psl.)

PRETORIUS

PRŪSAI

ŠVENTOJI GAVĖNIA

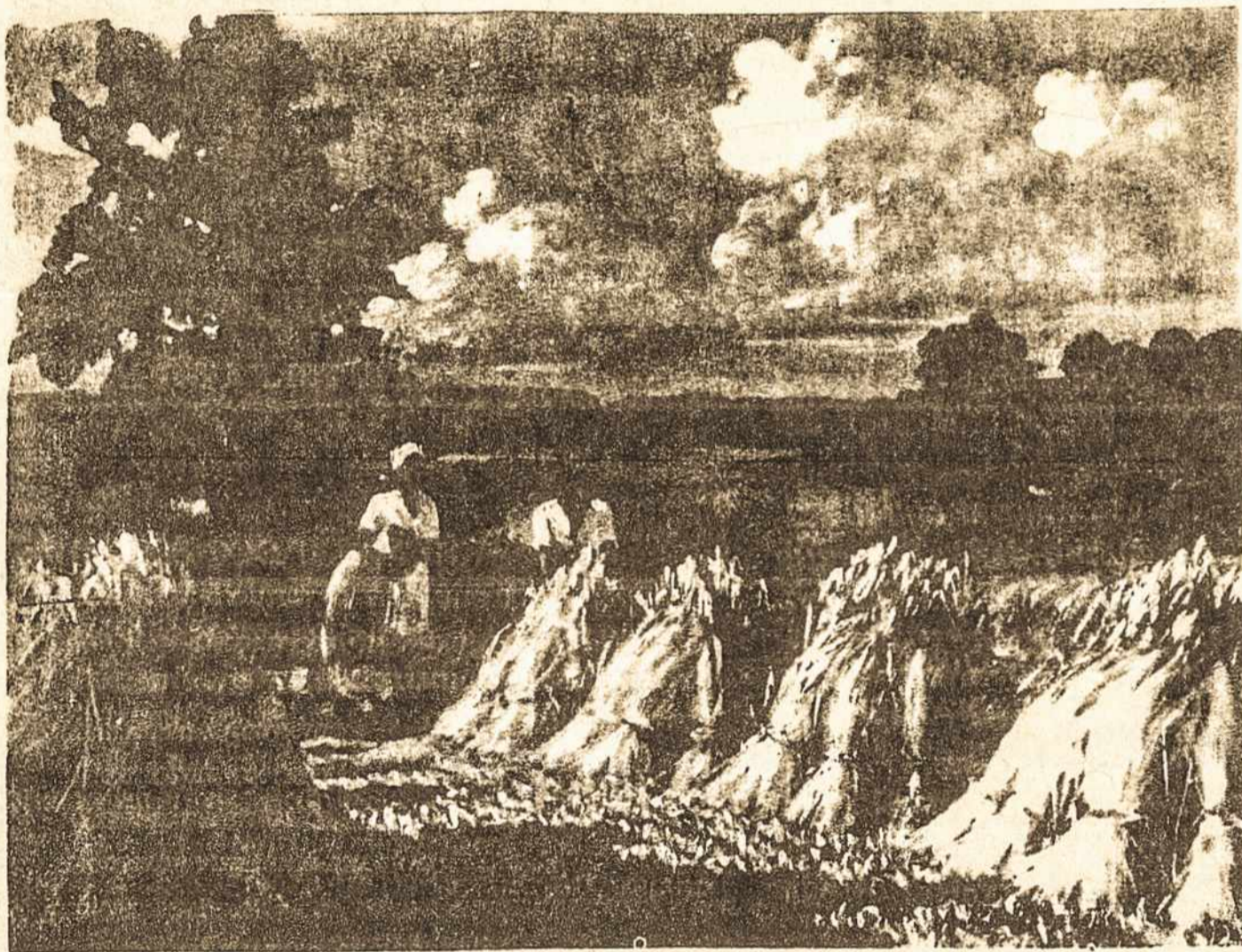
*Dar kartą sulaukėm
Viešnios kasmetines,
Gavėnios šventosios -
Tik, nebe visų laukiamosios.*

*Tu Kristaus Kančios skelbėja,
Sielų prie atgailos kvietėja,
Gaila į tavo pastangas žiūrėti,
Nes tikyba pamažu silpnėja.*

*Pas mus dar yra Vilties kibirkštėlė,
o tenais Nerono ateizmas žiauriai viešpatauja.
Šventais kapinynais nugrindė tau kelia,
o gyvieji meldžias prie likusių Smūtkelių.*

*Greit sulauksim naujų Šventųjų,
o iš likusiųjų bus daug Palaimintųjų.
Dings Neronas ir jo ateizmas,
suplėvėsuos pergalės vėliava Krikščionybės.*

1974 II 24 Vila Bonilha, SP A. Bražinskas

RUGIAPIŪTĖ LIETUVOJE

Dail. Antanas Rūkštelė.

(iš 7 psl.)

žiūrėtojų keiksmi. Atvykę svečiai rėkė ant pirmininko ir brigadininkų, o visi kartu šukavo ant tų vargšų kolchozininkų. Jei kas minutę pavėlavo, tai ant to barasi, keikia, atrodo, kad jau gyvo nepaliks. Jį padaro visų nepasisekimų kaltininku. Todėl visi stengiasi greičiausiai išnykti viršininkams iš akių, nors jie pas mus atvažiuos darbo tikrinti, ragins sparčiau dirbti.

Moterys visu būriu pasileidome pėsčios į kulistaną. Pirma pradardėjo piaunamos mašinos ir vežimai su arpais, dalgiais ir grėbliais. Net ir neštuvus vežė pėdoms nešioti. Vežikai važiuoja neskubėdami. Svarbu, kad jau pabėgo iš valdžios akių. Vargingas gyvenimas visko išmokė: keiksmų, žiaurumo, suktumo ir visokių kombinacijų. Rugiapiūtė daugeliui teikia gerų vilčių, tik baisu, kad sargai neišskaitytų tų šelmiškų akių žiburėlių, kurie sako, kad beveždami tikrai nusikombinuosime vieną kitą maišelį rugių.

MAŽOSIOS LIETUVOS
PIETVAKARIU SIENA

(tąsa iš 7 psl.)

(Dirva)

Lovmianskio, Zajončkovskio, pokariniai darbai apie M. Lietuvą.

Istorikas kūrė studiją, naudodamasis senaisiais veikalais ir iš jų sėmėsi gausias citatas. Matulevičiaus studija perkrauta citatomis (kaip pasitaiko neretai jaunų istorikų darbuose) ir kas itin peiktina -- jos duodamos betvarkiška. Autorius tiesiog skęsta citatose, jų kaip reikiant neišnagrinėjęs. Kai ku-

Gardino tvirtovės. Jo M. Lietuva neturėjo nieko bendro su minėtomis prūsų siškomis sritimis.

B. PAGRINDINIS
STUDIJOS TIKSLAS

Matulevičiaus studijos tikslas pastūmėti Toeppe-no-Bezenbergerio sieną toliau į pietvakarius nuo Deimenos - Priegliaus - Alnos linijos ir parodyti, kur jiėjo iki pat didžiojo maro (1709-11) atseit, iki pradėtos didelės vokiečių kolonizacijos. Šiuo atveju jam vadovu yra iš dalies V. Vileišis. Bet ne tiek jis ir dar Pakarklis, kiek V. Pesleris su architektūros tipų Rytprūsiose tyrinėjimais. Pritardamas Pesleriui jis teikia ištrauką iš jo veikalo ir ją dar sutvirtina inž. J. Gimbuto komentarais. Prie Peslerio pateikto argumento mūsų jaunas istorikas dar prirankiojo kitokių įrodymų, ypač kai kuriose vietose paliudytų lietuviškų pamaldų XVI, XVII ir XVIII a. ir tuo būdu sutvirtina Peslerio "Tautos senąsias ribas" kurios aprėpė ir Sambijos pusiasalį su Karaliaučiumi.

Pamokslų argumentui autorius, rodos, linkęs teikti didelės reikšmės nors tam gero pagrindo ir nėra. Iš sakytų kai kuriose vietose lietuviškų pamokslų XVI a. ar vėliau ne visur leistina spręsti apie tų vietų ar apylinkių seną priklausymą lietuvių gyvenamai sričiai. Lietuviai galėjo būti ir atėjūnai, o ne seni vietos gyventojai. Pvz. negalima laikyti Luko (Lyck, Elk) etninėse lietuvių ribose, nors 1536 m. jam buvo raikalingas lietuvis pamokslininkas. Iš tikro Lukas priklausė mozūrų gyvenamai sričiai, jų jau kolonizuotai dar kryžiuočių ordino laikais. Lietuviai galėjo iš savo senų sodybų, nuo Geldapės, Unguros, paslinkti iki Luko. Dar su geresniu pagrindu tą pat galima pasakyti apie Karaliaučių. Jis buvo visų Rytprusių centras su kunigaikščio rezidencija ir valstybinėmis įstaigomis; pramonės ir prekybos centras. Todėl jis

traukė gyventojus iš plačių apylinkių. Kaip žinoma, be vokiečių daugumos ir lietuvių mažumos jame XVI a. dar ir lenkų gyventa. Jie ir, kaip ir lietuviai, turėjo savo bažnyčią. Kaip lenkai, taip ir lietuviai nebuvo senieji, pirmą kartą Karaliaučiaus gyventojai. Jie išsikūrė jame patraukę iš savo senų sodybų nuo Deimenos ir Priegliaus. Tokie lietuvių atėjūnų būreliai galėjo būti susispietę ir kitose Sambijos vietose. Iš jų dar negalima daryti išvados, kad Sambija būtų buvusi senoji lietuvių gyvenama sritis.

Tuo būdu, Matulevičiaus vedama XVIII a. pradžios lietuvių pietvakarinė siena, kuri turėjo būti etninė, nėra tvirtai pagrįsta. Jo pažymėtos vietovės iki linijos Šventapolis (Heiligenbeil) -- Lagarbis-Dubinkai, t.y. vietovės už Deimenos - Priegliaus - Alnos linijos tegalėjo būti lietuviškų sodybų atžalos, prasikišusios toliau į pietvakarius. Jos nereiškia likusių senų kompaktine mase gyvenusių lietuvių sodybų.

Nors Matulevičiaus į pietvakarius pastūmėta sena lietuvių etninė siena nėra įtikinama, tačiau jo darbas laikytinas vertingu įnašu į M. Lietuvos istoriografiją. Tamepa lyginti nedideliame darbelyje (15 psl.) jis sukaupe daug medžiagos iš senesnių veikalų ir pagal juos nurodė senąsias lietuvių gyventas vietas Rytprūsiose. Ypač kreiptinas dėmesys į jo minėtus du Tilžės apskrities mokyklų patarėjo Kairio memorandumus: Lietuviai Prūsijoje ir jų siekimai ir Lietuviškumas Rytprūsiose į pietus nuo Nemuno. Memorandumai laikyti slapsti ir nespausdinti. Jie bus greičiausiai parašyti 1918 m. gale po Vokietijos kapituliacijos ir revoliucijos, kada lietuviai Tilžėje buvo pajudėję prisijungti prie kuriančiosios nepriklausomos Lietuvos. Jei jie būtų paskelbti, jie liudytų viešai apie tuo metu lietuvininkų turėtas tautines - politines aspiracijas.

BLB RUOŠIASI RINKIMAMS (iš 3 psl.)

lietuvių menininkų darbų skaidrės, išleistas Žinynas, Jaunimo savanorių būrelis išvyksta į dr. F. A. Benduraitčio indėnų misiją. Liepos 6 - trečioji metinė Baltiečių paroda, liepos 26 - Jaunimo stovykla „Vilnius“; rugpiūčio 2 - dr. A.J. Greimo pagerbimas, rugpiūčio 16 - „Nemunas“ grįžta iš gastrolių po Urugvajų ir Argentiną; lenkų mokslininko Koperniko gimimo sukakties minėjimas su specialia filateline laida, lietuviai deda pirmuosius antspaudus.

Išvykstantiems atstovams į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą įteikiami įgaliojimai su informacine medžiaga apie Brazilijos lietuvius; rugpiūčio 22-29 - São Carlos mieste tautosakos savaitė su lietuvių liaudies menu ir šokiais; rugsėjo 6 - PLB seime Washingtone dalyvauja ir BLB atstovai, rugsėjo 9 - Tautos šventės minėjimas; rugsėjo 22-23 - II Tarp-tautinis folkloro festivalis; spalio 17 - Vila Prudente 81 metų steigimo minėjimas; lapkričio 15 - I-oji Jaunimo kongreso studijų diena Sta. Isabel vietovėje; lapkričio 25 - Kariuomenės šventė V. Anastácio liet. mokyklos patalpose; gruodžio 9 - II-oji Studijų diena; gruodžio 7 - II-oji Akademikų sambūrio metinė vakarienė, pagerbti nauji akademikai.

TRETIEJI - 1974 - METAI

Sausio 10 - Stipendijų fondo apyskaita, sausio 23 - Rinkimų komisija; vasario 7 - spaudos ir plokštelių pardavimo apyskaita; vasario 3 - III-oji Studijų diena Caucaia vietovėje; vasario 10 - Lietuvos nepriklausomybės minėjimas São Paule, Jaunimo kongreso būstinės įrengimas Vila Beloje, pasitarimas Argentinoje ir Urugvajuje.

ATSKIRAI PRISIMINTINA

II Jaunimo Kongresas (kelionė), lėktuvai, organizacija - BLB atsako-

mybėje, 3oletim Báltico informacijos apie Lietuvą portugalų kalba, lietuvių kalbos pamokos, kursai ir vaizdinės priemonės, parašai Jungtinėms Tautoms, Literatūros būrelio veikla (paskaitos, bendradarbiavimas spaudoje, knygų ir plokštelių platinimas, vaikų ir jaunimo puslapių „Mūsų Lietuvoje“ „Nemuno“ ansamblis, Akademikų sambūris (knygų leidimas, vadovavimas kaitik baigusiems universitetus, santykiai su užsieniu, Žinynas), šalpos darbas iš negausių pajamų buvę remiami įvairūs tautiečiai reikalingi pagalbos. Taip pat moksleiviams duotos stipendijos.

BAIGIAMOSIOS PASTABOS

Šios paskiros žinios sudaro tik apytikslių vaizdą dviejų metų veiklos.

KAM TEKS PALIKIMAS (iš 3 p.)

KONSULO PAREIGOS

Ar teisybė tai, ką rašo sovietų spauda apie išeivijos lietuvių veiknius, esą jie trukdo įpėdiniams Lietuvoje palikimus gauti?

Čia tiek pat teisybės, kiek okupanto ir jo tarnų tvirtinime, kad Lietuva savanoriškai įstojusi į Sovietų Sąjungą. Lietuvos konsulai savo paskirtimi yra pareigoti ginti Lietuvos piliečių interesus, ir tą jie visomis išgalėmis vykdo. Todėl jie trukdo okupantui užgrobti palikimus, kurie priklauso okupuotoje Lietuvoje gyvenantiems įpėdiniams.

Gal žinote ką nors apie Kristupo Juškos palikimą, kurio atsiimti įpėdinis turėjęs net į Švediją nuvykti?

Šis palikimas buvo Lietuvos Generalinio konsulato Čikagoje konsulariniame rajone. Norėdamas, kad palikimas tektų Juškos įpėdiniams, o ne sovietams, Generalinis konsulas Čikagoje, velionis Petras Daužvardis, susišinojo su Lietuvoje gyvenančiu mirusiojo sūnum ir pakvietė jį atvykti į Ameriką arba į bet kurią laisvojo

Platesnę informaciją gaus visi senosios ir naujosios Tarybos nariai.

Jie galės savo ruožtu informuoti suinteresuotus smulkiau.

Gal toji veikla galėtų būti geriau suplanuota ir atiešų geresnių vaisių. Visuomet galima pasimokyti iš praeities.

Užtat dabar yra geriausia proga balsavimo metu visuomenei atsirinkti pačius veikliausius kandidatus. Jie ateityje padarys neabejotinai daugiau, jeigu jų darbas lydės visuomenės pagalba. O toji parama turi kaip tik dabar, per rinkimus, pasirodyti.

Reikia visiems rinkimuose dalyvauti. Vieningai dirbdami galime daug ką padaryti. Įrodykime, kad esame vieningi, ne vien žodžiu, o darbais ir faktais. Už poros savaitių, po rinkimų, darysime atitinkamas išvadas.

Alf. D. Petraitis.

pasaulio šalį atsiimti tėvo palikimą.

Sūnus atsakęs, kad jis į Ameriką atvykti negalės, bet galėtų nuvykti į Švediją. Konsulas sutiko jam palikimą pervesti į Švediją.

Jis čion atvyko su Maskvos Injurkolegijos agentūros Vilniuje tarnautoja Genovaite Valinskiene (nepranešęs apie jos „globą“ konsului), Švedijoje Vilius Juška pasirašė pakvitavimą, kad palikimo tiek tai dolerių gavęs, o po to su Valinskiene grįžo į okupuotą Lietuvą.

Ar manote, kad Juška jam priklausomų dolerių į rankas negavo?

- Tikrai ne. Tam ir buvo su juo atsiųsta Valinskienė, kad gavęs dolerius įpėdinis nemutartų nukeliauti į Ameriką ar kur kitur.

SOVIETŲ APGAVYSTĖ

Ar žinote bent vieną atsitikimą, kur okupantas, paėmęs palikimo dolerius įpėdiniui nieko neduotų?

- Žinau, štai jis: 1967 balandžio 7, Paterson, New Jersey, JAV, mirė Nikodemus Amfaravičius. Jis paliko keliolika tūkstančių dolerių, bet nepaliko nei testamentu, nei artimų šeimos narių.

Apmokėjęs laidotuvių ir kitas išlaidas, įpėdiniams Lietuvoje liko dol. 10.899,07. Injurkolegijos (sovietų teisinės įstaigos) advokatas, neva atstovaujantis „vienintelę mirusiojo įpėdinę“ Antaniną, Stasio dukrą, Amparavičiūtę jos vardu Maskvoje surašė dokumentą, kurį tariamoji įpėdinė pasirašė Amerikos konsulo akivaizdoje.

Ji taipgi pasirašė jos vardu 1967 VIII 15 išrašytą čekį (\$10.655,07), lyg tai ji tuos pinigus būtų gavusi. Injurkolegija nutylėjo, kad Sibire ištrėmimo gyvena tikra Amfaravičiaus sesuo Michalina Gečiauskienė.

SUGRĮŽTA IŠ SIBIRO

Po dešimties metų, grįžusi iš Sibiro

ro tremties į Lietuvą, Gečiauskienė pradėjo rašyti laiškus broliui Nikodemui. Atsiliepė giminės iš Amerikos, kad brolis jau miręs ir kad jo palikimą kažkas pasiėmė. Gečiauskienė parašė giminėms, kad ji jokio palikimo nėra gavusi.

Giminės kreipėsi į Lietuvos generalinį konsulatą New Yorke. Pavedžiau reikalą iširti advokatams. Išaiškėjo, kad Maskvos injurkolegija palikimą yra paėmusi, bet teisėtai įpėdinei, seseriai Michalinai Gečiauskienei jo neišmokėjusi.

Mano advokatai trina rankas, kad ši kartą Injurkolegija bus pašokdinta už palikimo pasisavinimą...

Bet, vos pajudinus bylą, pradėjo plaukti giminės iš Gečiauskienės aliarmuojantys laišukai: „Bragieji, ačiū už jūsų pastangas, bet toliau nieko nedarykite, palikimą gausiu“. Daviau parėdymą advokatams bylą nutraukti. nes kiltų pavojus, kad senutė „už tarybinės santvarkos šmeižimą“ dar kartą atsidurtų Sibire.

Ką galėtumėt pasakyti apie teisėjus ir advokatus, kurie, anot Vaintraubo, patys nuvežė dolerius į Lietuvą ir išdalino įpėdiniams?

Dolerių ar kitos kokios svetimos valiutos okupuotoje Lietuvoje niekas negali imti nei pas save laikyti. Nusikalte labai griežtai baudžiami. Beje, Vaintraubas rašo apie Hartfordo teisėją James Kinsella, kuris lankėsis Lietuvoje ir įsitikinęs, kad įpėdiniai palikimus gauna.

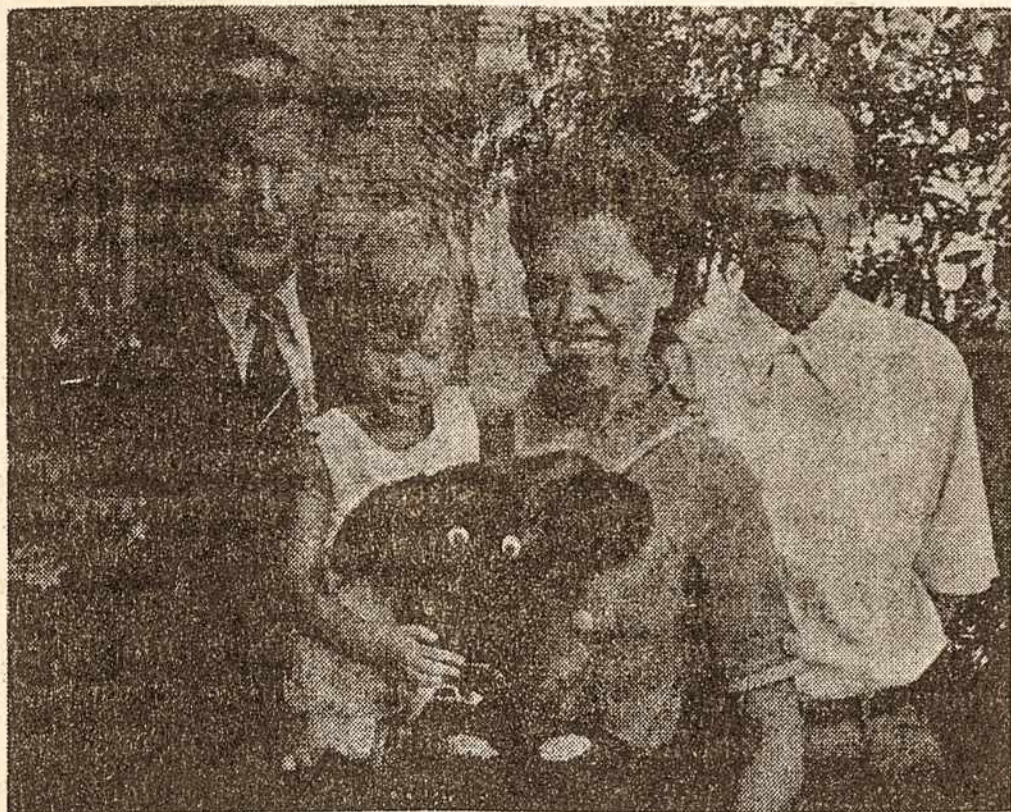
Idomus sutapimas - kaip tik šią savaitę gavau to teisėjo pranešimą apie vieno lietuvių palikimą. Jei teisėjas būtų įsitikinęs, kad įpėdiniai Lietuvoje palikimus gauna, tai vargiai jis bekvieštų Lietuvos konsulą tuos įpėdinius atstovauti.

Ar teisingas Vaintraubo perduotas Injurkolegijos tarnautojos Valinskienės tvirtinimas, kad palikimas, „atitekęs mūsų krašto gyventojams, yra visiškai jų žinioje?“ (Saliommas Vaintraubas yra minėto straipsnio „Gimtajame krašte“ autorius).

-Jeigu taip būtų, tai Vaintraubui nereikėtų laikraščiuose rašyti ilgu ir klaidinančiu aiškinimu. Visame civilizuotame pasaulyje ta teisė yra savaimė suprantama ir jos aiškinti nereikia.

Ką galėtumėt patarti asmenims, turintiems šeimos narių ir gimių Lietuvoje?

-Kiekvienas asmuo, turįs šeimos narius Lietuvoje, turėtų surašyti testamentą, kad prie jo palikimo negalėtų prisitaikyti Sovietijos interesus atstovaujantys advokatai ir jų agentai. Jei palikimas stambokas, tai testamentas turėtų būti taip surašytas, kad tik dalis turto tektų įpėdiniams Lietuvoje, o kita dalis nueitų už Lietuvos laisvę kovojančioms organizacijoms ir lietuvių kultūrinėms istaigoms laisvajame pasaulyje.

S.Paulyje svečiuojasi pp Petro ir Onos Šimonių žentas (iš Kanados) Antanas Liaukus, anūké Lija ir duktė Elena Liaukienė, M.L. rėmėjai.

Rosely ir
Petras
Bilevičiai
susituokė
Vila
Zelinoje
vasario 23
vaišių
metu
Mookoje

VEIKLOS KALENDORIUS

Kovo 9. šeštadienį, 15 val. šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų pradžia vaikams ir jaunimui, mokantiems ir nemokantiems lietuviškai. Mookoje, Rua Juatindiba, 20.

Kovo 10. sekmadienį, 16 val. pirmosios metinės Mišios už a.a. T. Joną Bružiką šv. Kazimiero parapijos salėje.

Kovo 16. 10 val. BLB stipendijų komisijos posėdis.

Kovo 17. sekmadienį, Brazilijos Lietuvių Bendruomenės rinkimai nuo 9 iki 18 val. Vila Zelinoj Jaunimo namuose, Vila Anastácio mokykloje ir šv. Kazimiero parapijos patalpose. (Balsuojantieji paštu išsiunčia balsus prieš kovo 16 d.)

Kovo 21. ketvirtadienį, 20 val. senosios ir naujai išrinktosios BLB tarybos ir revizijos komisijos posėdis V. Zelinoje.

Kovo 24. sekmadienį, 11 val. iškilmingos Mišios ir šv. Juozapo atlidai Vila Zelinoje.

Kovo 24. sekmadienį, ketvirtoji jaunimo studijų diena III Pasaulio Liet. Jaunimo kongreso ruošos reikalu.

Kovo 30. šeštadienį, 20 val., pirmasis ketvirtųjų Literatūros biurelio veiklos metų pobūvis.

Kovo 31. sekmadienį, 11 val. Rio de Janeiro lietuvių pamaldos; po pamaldų jaunimo susirinkimas.

Kovo 31. sekmadienį, Liet.Kat. šv. Juozapo Bendruomenės visuotinis susirinkimas V. Zelinos Jaunimo namuose.

Balandžio 6-7. Jaunimo susikaupimo dienos - rekolekcijos.

Balandžio 12-14 Argentinos, Urugvajaus ir Brazilijos atstovų pasitarimas Jaunimo kongreso reikalais, Pôrto Alegre.

Balandžio 14. Velykos, 6 val. Prisikėlimo procesija šv. Juozapo parapijoje V. Zelinoje.

Balandžio 14. Velykos, Rio de Janeiro Lietuvių pamaldos 11 val.

Gegužės mėn. São Paulo lietuvių metinė šventkelionė į Aparecidos šventovę.

Gegužės 1 d., Jaunimo kongreso penktoji studijų diena.

Birželio mėn. bendras pabaltiečių minėjimas ir Pabaltijo kraštų savaitė.

1974-1977

1974 metai - Brazilijos vyskupų konferencijos paskelbti „Šeimos metai“.

1975 - Šventieji metai.

1975 liepos mėn. Pasaulio Liet. Katolikų Bendrijos seimas Šventųjų metų proga Romoje. Brazilijos lietuvių šventkelionė į Romą.

1975 gruodis - 1976 sausis. Pasaulio Lietuvių jaunimo trečiasis kongresas, Argentinoje ir Brazilijoje.

1976 metais - Lietuvių didžiosios imigracijos į Braziliją penkiasdešimtmetis.

1976 liepos mėn. V-toji Laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventė Šiaurės Amerikoje. Brazilijos lietuvių ir šokių grupių ekskursija.

1977 m. pradžioje - VI Pietų Amerikos lietuvių kongresas.

ZELINA

Kovo 24 dieną - šv. Juozapo, V. Zelinos parapijos Pėtro, a t l a i d a i.

Šv. Juozapo Vyrų Brolija užprašė 11 valandos Mišias už mirusius narius ir už visus parapičius.

Primename kad šv. Juozapo atlidai yra 24, o ne 17 dieną.

LIETUVIŲ R. KAT. ŠV. JUOZAPO BENDRUOMENĖS NARIAMS

Visi LRK šv. J. BENDRUOMENĖS nariai prašomi galimai greičiau sumokėti nario mokesį.

Kur? - 1) pas kasininką Juozą Masiulį R. Ciclames, 641, Vila Bela.

- 2) pas Kazimierą Trubą, Jaunimo namuose, R. Inácio, 671, Vila Zelina.

Kiek? - Pagal Valdybos nutarimą iš 20.XI.1973 visi nariai moka, skaitant nuo 1.7.73 iki 31.2.1974 - Vyrai po 3 krizeirus, moterys po 2 krizeirus kas mėnesis.

Nesumokėję nario mokesčio, pagal statutą, neturės balsavimo teisės Visuotiniame Narių susirinkime.

Dėkinga už dėmesį - VALDYBA.

ŠV. KAZIMIERAS

KLEBONO METINĖS

Metinės Mišios už a.a. T. Joną Bružiką bus atnašaujamos sekmadienį, kovo 10 d., 16 val. šv. Kazimiero salėje.

Po pamaldų klebonas T. Petras Daugintis kviečia bairų atstovus ir kitus parapičius pasitarti šv. Kazimiero parapijos reikalais.

Pačią T. Bružiko mirties dieną, kovo 13, šv. Mišios šv. Kazimiero koplyčioje 7 val. ryto.

SUTUOKTUVĖS

Basilica do Carmo bažnyčioje kovo 9 Moterystės sakramentą priims Elizabeth Angelica Mačiulaitis su Nivaldo Fuscigsi, gyvenančiu V. Mariana. Jaunoji su tėvais gyvena Bela Vistoje.

ŠIO NUMERIO GARBĖS LEIDĖJAI YRA

VALENTINAS IR LYRIA BEIVYDAI

Jie turi įmonę audyklą „ELYTEX“ LTDA. R. Orfano - to 766 ir siūly ir medžiagų bei rūbų krautuve R. Maria Dafré, 715, V. Prudente. Už gausią paramą M. Lietu - vai nuoširdus ačiū

Administracija

KRIKŠTAS

Pakrikštyta šv. Kazimiero koplyčioje praeitą šeštadienį Simone dos Santos Finkelstain. Linkime jos tėvams ir senelei Žemantauskas, gyvenantiems V. Paulina, susilaukti iš jos daug džiaugsmo.

PAPILDYTAS KNYGYNAS

Dienraščio „Draugo“ redakcijos narys Bronius Kviklys paskyrė dalį savo knygų Brazilijos lietuvių labui. Knygos prijungtos prie jėzuitų bibliotekos Mookoje.

UŽSIMOKĖJO UŽ „M.L.“

Po 30 kr. Andrius Stankūnas (už 1973 m.), Lidia Ralickienė (už a.a. Aldoną Junokas Gomes 1973 m).

Po 36 kr. Elena Monstavičienė, Vladas Steponaitis, Arūnas Steponaitis.

Po 40 kr. Jonas Baltaduonis, Povilas Kriaučiūnas, Aleksandra Žvinakevičius (už 1973 m)

Po 50 kr. Antanas Serbentas
Garbės Leidėjai - Alg. Šukys - 150 kr.
Šv. Juozapo Brolija - 175 kr.;
Steponavičių šeima - 178 kr.;
Inž. Kaz. Audenis - 200 kr.

GAVĖNIOS AUKOS

Norintieji Gavėnios aukomis suteikti pagalbos reikalingoms lietuvių šeimoms ir asmenims, drabužius ir pinigų gali įteikti abiem parapijom, arba BLB Šalpos fondui, per parapijas.

RIO ŽINUTĖS

Lietuvių pamaldos katedros koplyčioje kovo 31, 11 val. Po pamaldų Rio ir apylinkių jaunimo susirinkimas.

Velykų sekmadienį pamaldos 11 val.

Šiame ML numeryje idėtos fotografijos iš gražaus Vasario 16 minėjimo Guanabaroje.

MIRĖ

Vasario 23 d. a.a.

ALDONA JUNOKAITĖ GOMES, gyvenusi Brooklyn, S.P. Mirė vos 43 metų amžiaus. Liko liūdį vyras, trys nedideli vaikai, mo na, broliai, seserys ir kiti giminės. Palaidota Quarta Parada kapuose. Buvo M.L. skaitytoja. Gili užuojauta Velionės artimiesiems ir gi -

A. A.

Aldonai Junokaitei-Gomes šeimai ir artimiesiems gilia užuojautą reiškia
Jonas Valavičius ir šeima

RAŠO APIE MUS

Tėvų pranciškonų leidžiamas Darvininkas idėjo Brazilijos lietuvių veikos apžvalgą. Kanados „Tėviškės Žiuriai“ taip pat tokią apžvalgą atspaudė. „Draugas“ idėjo straipsnių seriją apie Brazilijos šiaurės rytus.

Ilgiausių metų 70-tojo gimtadienio proga

Jadvygai Dagilienei

linki Jonas, Aldona, Antanas ir Rimantas Valavičiai

BLB RINKIMAI

Pereitą savaitę išsiusta paštu dar daugiau BLB rinkimams balsu šeimoms, kurios ju negavo kartu su M. Lietuva, į Santos, S. Vicente, Guarujá, Jundiai, Carapicuíba, Osasco, Itaquaquecetuba, Ferraz de Vasconcelos, Suzano, Poá, Mauá, S. Roque ir kitur.

MŪSŲ
LIETUVA

NOSSA LITUÂNIA

Caixa Postal. 4421
01000 São Paulo. SP

★

Director Respondevel
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
Redator Jonas Kivlys
Administrador P. Daugintis

METINĖ PRENUMERATA: 36 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 170 kr.; Paskiro numerio kaina: 30 centavų. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr., pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, patvirtavo savo spaudimu. Naudoti raštai grąžinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spaudinamas antradienį. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai įteiktini neveliau, kaip iki pirmadienio pietų.